



Iris spuria



Foto NRV: NN

Nomenclatuur/etymologie

De geslachtsnaam *Iris* komt van het Griekse woord voor "regenboog" en verwijst naar het brede spectrum aan bloemkleuren in dit geslacht. De soortnaam *spuria* is afgeleid van het Latijnse woord *spurius*, wat "vals", "onecht" of "bastaard" betekent. De naam *Iris spuria* (Bastaardlis) werd historisch gebruikt om aan te geven dat de plant afwijkende kenmerken had in vergelijking met andere bekende irissen, of vanwege de verwarring met andere soorten.

Taxonomie

Iris spuria behoort tot de lissenfamilie Iridaceae en is een wortelstokvormende vaste plant. Het is het type van de serie *Spuriae*, een groep van baardloze irissen.

- Rijk: Plantae
- Orde: Asparagales
- Familie: Iridaceae (Lissenfamilie)
- Onderfamilie: Iridoideae
- Geslacht: *Iris*
- Subgenus: *Limniris*
- Serie: *Spuriae*
- Soort: *I. spuria*

Synoniemen

De soort *Iris spuria* is wijdverbreid en kent verschillende synoniemen, waaronder voormalige ondersoorten die nu als aparte soorten of variëteiten worden beschouwd. Enkele synoniemen zijn:

- *Chamaeiris spuria*
- *Iris gueldenstadtiana* subsp. *subbarbata*
- *Iris spathacea*
- *Iris spathulata*
- *Iris spuria* var. *reichenbachiana*
- *Limniris spuria*

Variëteiten en cultivars

De *Spuria*-irissen zijn populair vanwege hun elegante, lange stelen en maken uitstekende snijbloemen. De meeste cultivars die in de handel verkrijgbaar zijn, zijn hybriden van *I. spuria* en verwante soorten. Cultivars zijn er in een breed scala aan kleuren, van wit en geel tot blauw, paars, brons en zelfs bruin. Enkele veelgekennde cultivars zijn:

- *Iris spuria* 'Shelford Giant': Een historische, zeer hoge cultivar met crèmekleurige tot lichtgele bloemen.
- *Iris spuria* 'Premier': Een vroege cultivar, vaak violetblauw.
- *Iris spuria* 'Blue Spiderweb': Bekend om zijn donkerblauwe, bijna spinnenwebachtige bloemvorm.
- *Iris spuria* 'Wapiti Citi': Een hoge, paarse cultivar.
- *Iris spuria* 'Sunny Day': Een heldergele cultivar.
- *Iris spuria* 'Cinnamon Moon': Een cultivar met een unieke kleurmix van geel en bruine of kaneelkleurige tinten.
- *Iris spuria* 'Missouri Rainbows': Een cultivar die tinten blauw en geel combineert, wat een regenboogeffect geeft.
- *Iris spuria* 'Adriatic Blue': Een cultivar met diepblauwe bloemen.
- *Iris spuria* 'Adobe Sunset': Een cultivar met abrikoos- tot koperkleurige tinten, wat een warme 'zonsondergang'-kleur geeft.
- *Iris spuria* 'Clarke Cosgrove': Een lavendelblauwe cultivar met een geel signaal.



Familie

Iris spuria behoort tot de Iridaceae, de Lissenfamilie, een familie van monocotyle bloeiende planten die bekend staan om hun complexe bloemstructuur.

Hoogte

De Spuria-irissen zijn de langste van de baardloze irissen. *Iris spuria* zelf bereikt een hoogte van ongeveer 60 tot 90 centimeter, maar veel hybride cultivars kunnen uitschieten tot wel 120 tot 150 centimeter (2 tot 5 voet), waardoor ze ideaal zijn voor de achterkant van een border.

Bloemkleur

De bloemen van de wilde soort zijn meestal paars of lila, met paarse of violette adering en een duidelijke gele of witte streep (signaalvlek) in het midden van de *falls*. Gecultiveerde hybriden vertonen een veel groter kleurengamma, inclusief wit, geel, blauw, paars, wijnrood en bruin.

Bladkleur

Het blad is slank, zwaardvormig en langwerpig, met een grijsgroene tot blauwgroene kleur. Het groeit in opgaande waaiers en is meestal bijna even lang als de bloemsteel. Na de bloei en zaadvorming sterft het loof vaak af, waarna de plant in rust gaat (*summer dormant*).

Bloeiperiode

Iris spuria is een van de laatste irissen die bloeit, meestal twee weken na de Hoge Baadirissen. De bloeiperiode is laat in de lente tot midden in de zomer, doorgaans van mei tot juli, afhankelijk van het klimaat.

Standplaats

Deze soort vereist volle zon om goed te bloeien en een goede ziekteresistentie te behouden. Hij geeft de voorkeur aan een rijke, goed doorlatende, neutrale tot licht alkalische grond. Hoewel *I. spuria* tijdens de groeiperiode baat heeft bij consistent vocht, verdraagt hij zomers droogte en heeft hij na de bloei een periode van droogte nodig. Goede drainage is essentieel.

Herkomst

Het verspreidingsgebied van *Iris spuria* is zeer breed en beslaat een groot deel van Europa, Noord-Afrika en Zuidwest-Azië. Het komt voor in zoutmoerassen, natte weiden en langs de kust.

Soort gewas

Het is een langlevende, kruidachtige, overblijvende plant (*herbaceous perennial*) met kruipende wortelstokken (*rhizomen*). De plant is een typische borderplant vanwege zijn hoogte en elegante structuur.

Vermeerderingswijze

Iris spuria kan worden vermeerderd door zaaien, maar de meest betrouwbare methode voor het behoud van cultivars is door deling van de wortelstokken. Deling moet uitsluitend plaatsvinden in de late zomer of vroege herfst (juli tot september), direct na de bloei wanneer de plant in rust is. De plant heeft een hekel aan verstoring en vestigt zich traag; het kan een seizoen duren voordat de plant weer goed bloeit na het verplanten.

Klimaatzone

Iris spuria is een zeer winterharde plant en gedijt in USDA hardheidszones 5 tot 9 (en sommige bronnen noemen zelfs zone 4), wat neerkomt op goede winterhardheid in een gematigd klimaat.

Insecten

De bloemen van *Iris spuria* trekken verschillende bestuivers aan, waaronder hommels en vlinders. De plant heeft in het algemeen een goede weerstand, maar net als andere irissen kan hij gevoelig zijn voor zachte wortelrot bij slechte drainage, en voor plagen zoals trips.

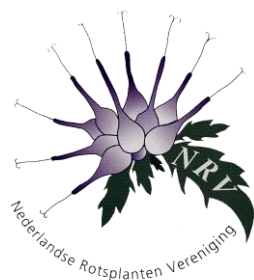
Bronvermelding

https://en.wikipedia.org/wiki/Iris_spuria

<http://www.missouribotanicalgarden.org/plantfinder/PlantFinderDetails.aspx?taxonid=281088>

[https://www.cascadiairisgardens.com/products.aspx?itemid=3206&pagetitle=Spuria-Iris-\(SPUR](https://www.cascadiairisgardens.com/products.aspx?itemid=3206&pagetitle=Spuria-Iris-(SPUR)

<https://www.gardenia.net/genus/iris-spuria-blue-iris>



Samenvatting

Onderwerp	Resultaat
Nomenclatuur/etymologie	<i>Iris</i> (regenboog), <i>spuria</i> (vals/bastaard)
Taxonomie	Familie: Iridaceae, Geslacht: <i>Iris</i> , Soort: <i>I. spuria</i> (Serie <i>Spuriae</i>)
Synoniemen	<i>Chamaeiris spuria</i> , <i>Iris spathacea</i> , <i>Limniris spuria</i>
Variëteiten en cultivars	<i>I. 'Shelford Giant'</i> , <i>I. 'Premier'</i> , <i>I. 'Blue Spiderweb'</i> , <i>I. 'Cinnamon Moon'</i> , <i>I. 'Adriatic Blue'</i> , <i>I. 'Adobe Sunset'</i>
Familie	Iridaceae (Lissenfamilie)
Hoogte	60- 90 cm (cultivars tot 150 cm)
Bloemkleur	Paars of lila (wild); cultivars in wit, geel, blauw, paars, brons, bruin
Bladkleur	Grijsgroen tot blauwgroen, slank en zwaardvormig
Bloeiperiode	Late lente tot midden zomer (mei- juli)
Standplaats	Volle zon, goed doorlatende, rijke, neutrale tot licht alkalische grond
Herkomst	Europa, Noord-Afrika en Zuidwest-Azië
Soort gewas	Kruidachtige, wortelstokvormende vaste plant
Vermeerderingswijze	Deling van wortelstokken (alleen in rust: nazomer), zaad
Klimaatzone	USDA zone 5- 9 (zeer winterhard)
Insecten	Trekt vlinders en hommels aan; gevoelig voor trips en wortelrot